

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์และข้อวิจารณ์ โดยแบ่งแยกการนำเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรตำบล
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน
  - ส่วนที่ 1 ทัศนคติต่อการฝึกอบรมประจำเดือน
  - ส่วนที่ 2 ทัศนคติต่อการประชุมประจำเดือน
  - ส่วนที่ 3 ทัศนคติต่อการเยี่ยมเกษตรกร
  - ส่วนที่ 4 ทัศนคติต่อศูนย์เกษตรประจำตำบล
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร
- ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับระบบส่งเสริมการเกษตร โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน
  - ส่วนที่ 1 ข้อคิดเห็นของเกษตรกรตำบล
  - ส่วนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบล

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรตำบล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรตำบล รวมทั้งสิ้น 175 คน ปรากฏผลดังนี้ (ตารางที่ 1)

1. เพศ
เกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.71) เป็นเพศชาย ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 14.29) เป็นเพศหญิง
2. อายุ
เกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) มีอายุระหว่าง 26-34 ปี ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 40.00) มีอายุระหว่าง 35-43 ปี เกษตรตำบลที่มีอายุมากที่สุดคือ 42 ปี และอายุน้อยที่สุดคือ 26 ปี โดยมีอายุเฉลี่ยประมาณ 34 ปี
3. สถานภาพการสมรส
เกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.71) สมรสแล้ว ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 18.29) ยังเป็นโสด
4. ศาสนา
เกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.00) นับถือศาสนาพุทธ และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 8.00) นับถือศาสนาอิสลาม
5. ภาษา
เกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.14) ใช้ภาษาไทยเพียงภาษาเดียว ติดต่อสื่อสารกับเกษตรกรและมีเพียงบางส่วน (ร้อยละ 38.86) ที่สามารถติดต่อกับเกษตรกร โดยใช้ภาษาไทยกับภาษามลายู
6. ภูมิลำเนา
ภูมิลำเนาของเกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.43) อยู่นอกเขต 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 36.57) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตฯ
7. ระดับการศึกษา
จำนวนเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 52.57 และ 47.43 ตามลำดับ

8. ประสิทธิภาพการฝึกอบรม

เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.71) มีประสิทธิภาพการฝึกอบรมระหว่าง 1-3 ครั้ง และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 34.29) ที่มีประสิทธิภาพการฝึกอบรมระหว่าง 4-6 ครั้ง ผู้ที่มีประสิทธิภาพการฝึกอบรมมากที่สุดคือ 6 ครั้ง และน้อยที่สุดคือ 1 ครั้ง โดยเฉลี่ยประสิทธิภาพการฝึกอบรมของเกษตรตำบล 2.92 ครั้ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรตำบล

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N = 175)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	150	85.71
หญิง	25	14.29
2. อายุ (ปี)		
26 - 34	105	60.00
35 - 43	70	40.00
	X = 33.91	R = 26 - 42
3. สถานภาพการสมรส		
โสด	32	18.29
สมรส	143	81.71
4. ศาสนา		
พุทธ	161	92.00
อิสลาม	14	8.00
5. ภาษา		
ภาษาไทย	107	61.14
ภาษาไทยกับภาษามลายู	68	38.86

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (N = 175)	ร้อยละ
6. ภูมิลำเนา		
ในเขต 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้	64	36.57
นอกเขต 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้	111	63.43
7. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	92	52.57
ปริญญาตรี	83	47.43
8. ประสบการณ์การฝึกอบรม (ครั้ง)		
1 - 3	115	65.71
4 - 6	60	34.29
	X = 2.92	R = 1 - 6

ตอนที่ 2   ทัศนคติของเกษตรกรตำบลอระบองส่งเสริมการเกษตร

ส่วนที่ 1   ทัศนคติต่อการฝึกอบรมประจำเดือน (ตารางที่ 2)

การฝึกอบรมประจำเดือน มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เพื่อร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน และเพื่อร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานเชื่อมเกษตรกร สำหรับข้อความที่ใช้วัดระดับทัศนคติของเกษตรกรตำบลอระบองต่อการฝึกอบรมประจำเดือน มีจำนวน 9 ข้อความ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรตำบลอระบองระดับทัศนคติต่อการฝึกอบรมประจำเดือน ดังนี้

เกษตรกรตำบลอระบองมีทัศนคติที่ต่อระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมเท่ากับ 4 สัปดาห์/ครั้ง มากที่สุดคือมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.98 รองลงมาได้แก่ เวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม 1 วัน ในแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.82 การเพิ่มพูนความรู้วิชาการเกษตรด้านทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.60 การมีวาระการฝึกอบรมประจำเดือนในเรื่อง การบรรยายวิชาการ การอภิปรายแก้ไข้ปัญหา การทำแผนการปฏิบัติงานเชื่อมเกษตรกร การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.54 การร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานเชื่อมเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.51 การร่วมกันแก้ไข้ปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของเกษตรกรตำบล มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.47 และการร่วมกันแก้ไข้ปัญหาของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.41 ส่วนการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการปฏิบัติและการบรรยายวิชาการของนักวิชาการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัด มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.27 และ 3.26 ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับทัศนคติในเกณฑ์ปานกลาง

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า เมื่อนำระดับทัศนคติต่อการฝึกอบรมประจำเดือนทั้ง 9 ข้อ มาหาค่าเฉลี่ย ปรากฏว่าเกษตรกรตำบลอระบองมีระดับทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ คือมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากับ 3.54

ตารางที่ 2 แสดงทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อการฝึกอบรมประจำเดือน

การฝึกอบรมประจำเดือน	ระดับทัศนคติ							
	5	4	3	2	1	รวม	$\bar{X}$	S.D
1. การเพิ่มพูนความรู้วิชาการเกษตร ด้านทฤษฎี	18	83	62	10	2	175	3.60	0.80
2. การเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านปฏิบัติ	10	57	80	27	1	175	3.27	0.81
3. การร่วมกันแก้ไขปัญหาของ เกษตรกร	12	63	84	16	-	175	3.41	0.75
4. การร่วมกันแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้อง ในการปฏิบัติงานของเกษตรกรตำบล	12	76	70	17	-	175	3.47	0.76
5. การร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงาน เยี่ยมเกษตรกร	11	84	65	14	1	175	3.51	0.76
6. ใช้เวลาในการฝึกอบรม 1 วัน	47	64	50	13	1	175	3.82	0.94
7. ระยะเวลาห่างกัน 4 สัปดาห์ / ครั้ง	57	70	36	12	-	175	3.98	0.90
8. มีวาระการบรรยายความรู้วิชาการ เกษตร การอภิปรายแก้ไขปัญห การทำแผนการปฏิบัติงานเยี่ยม เกษตรกร การฝึกปฏิบัติ/ดูงานที่ เกี่ยวข้อง	18	78	60	18	1	175	3.54	0.84
9. การบรรยายวิชาการเกษตรของ นักวิชาการเกษตร สำนักงานเกษตร จังหวัด	9	59	80	23	4	175	3.26	0.84
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.54	0.85

ส่วนที่ 2 ทิศนคติต่อการประชุมประจำเดือน (ตารางที่ 3)

การประชุมประจำเดือน เป็นการประชุมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอในแต่ละอำเภอ เพื่อวางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ด้านการวางแผนของสำนักงาน การบริหารงานโครงการ การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเกษตรตำบล รวมทั้งถ่ายทอดความรู้วิชาการเฉพาะที่จำเป็นตามความเหมาะสม สำหรับข้อความที่ใช้วัดระดับทัศนคติของเกษตรตำบลต่อการประชุมประจำเดือน มีจำนวน 7 ข้อความ ผลการศึกษพบว่า เกษตรตำบลระดับทัศนคติต่อการประชุมประจำเดือน ดังนี้

เกษตรตำบลมีทัศนคติที่ต่อการใช้เวลาประชุมฯ 1 วัน/ครั้ง มากที่สุดมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.94 รองลงมาได้แก่ ระยะเวลาที่ใช้ในการประชุมเท่ากับ 4 สัปดาห์/ครั้ง มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.93 การช่วยทำให้การวางแผนฯ มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.65 การมีวาระการประชุมประจำเดือนในเรื่อง การบรรยายวิชาการ การแก้ไขข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกร การบริหารโครงการ กิจกรรมที่เร่งรัด ให้ดำเนินการในอำเภอ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.62 และการร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของเกษตรตำบล มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.55 ส่วนการเพิ่มพูนความรู้วิชาการเกษตรเฉพาะเรื่อง/ประเด็นที่เกษตรตำบลต้องการ และการร่วมกันแก้ไขปัญหาของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.35 และ 3.34 ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับทัศนคติในเกณฑ์ปานกลาง

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า เมื่อนำระดับทัศนคติต่อการประชุมประจำเดือนทั้ง 7 ข้อ มาหาค่าเฉลี่ย ปรากฏว่าเกษตรตำบลมีทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ต่อการประชุมประจำเดือน คือมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากับ 3.62

ตารางที่ 3 แสดงทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อการประชุมประจำเดือน

การประชุมประจำเดือน	ระดับทัศนคติ							
	5	4	3	2	1	รวม	$\bar{X}$	S.D
1. การเพิ่มพูนความรู้วิชาการเกษตร เฉพาะเรื่อง/ประเด็นที่เกษตรกรตำบล ต้องการ	12	66	69	27	1	175	3.35	0.84
2. การร่วมกันแก้ไขปัญหาของเกษตรกร	5	72	77	20	1	175	3.34	0.74
3. การร่วมกันแก้ไขข้อหาอุปสรรคข้อ ขัดข้อง ในการปฏิบัติงานของเกษตรกร ตำบล	16	85	54	19	1	175	3.55	0.83
4. ใช้เวลาประชุม 1 วัน	45	83	40	5	2	175	3.94	0.84
5. ระยะเวลาห่างกัน 4 สัปดาห์/ครั้ง	44	81	44	5	1	175	3.93	0.82
6. ช่วยทำให้การวางแผนการปฏิบัติงาน เยี่ยมเกษตรกรมีประสิทธิภาพ	19	86	61	7	2	175	3.65	0.77
7. มีวาระการบรรยายวิชาการเกษตร การแก้ไขข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงานเยี่ยม เกษตรกร การบริหารโครงการ/ กิจกรรมที่เร่งรัดให้ดำเนินการใน อำเภอ	21	80	63	9	2	175	3.62	0.81
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.62	0.84

ส่วนที่ 3 ทิศนคติต่อการเชื่อมเกษตรกร (ตารางที่ 4)

การเชื่อมเกษตรกร การกิจหลักของเกษตรตำบลคือ การเชื่อมเกษตรกรเพื่อถ่ายทอดความรู้วิชาการ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในท้องที่ตำบลที่รับผิดชอบ โดยหลักการเกษตรตำบล 1 คน จะรับผิดชอบเกษตรกรประมาณ 1,000 ครัวเรือน ซึ่งเกษตรตำบลทุกคนจะต้องจัดทำตารางการเชื่อมถาวร และแผนการปฏิบัติงานเชื่อมเกษตรกรประจำเดือน โดยแจ้งให้เกษตรกรทราบล่วงหน้าเพื่อรับการถ่ายทอดความรู้สำหรับข้อความที่ใช้วัดระดับทัศนคติของเกษตรตำบลต่อการเชื่อมเกษตรกร มีจำนวน 8 ข้อความ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรตำบลระดับทัศนคติต่อการเชื่อมเกษตรกร ดังนี้

เกษตรตำบลมีทัศนคติที่ต่อการเชื่อมหมู่บ้าน ให้ครบทุกหมู่บ้านที่รับผิดชอบ ใน 4 สัปดาห์ มากที่สุดมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.90 รองลงมาได้แก่ การกำหนดประเด็นส่งเสริมเน้นหนักในแผนการเชื่อมฯ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.67 การจัดทำตารางการเชื่อมถาวร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.63 การกำหนดกลวิธีการส่งเสริมฯ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.62 การกำหนดเกษตรกรเป้าหมายในแผนการเชื่อมฯ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.51 การกำหนดวัน เวลา และสถานที่เชื่อมเกษตรกรในแผนการเชื่อมฯ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.49 และการเชื่อมเกษตรกรตามแผนการเชื่อมฯ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.43 ส่วนจุดนัดพบในแต่ละหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.27 ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับทัศนคติในเกณฑ์ปานกลาง

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า เมื่อนำระดับทัศนคติต่อการเชื่อมเกษตรกรทั้ง 8 ข้อ มาหาค่าเฉลี่ย ปรากฏว่าเกษตรตำบลมีระดับทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ต่อการเชื่อมเกษตรกร คือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากับ 3.57

ตารางที่ 4 แสดงทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อการเยี่ยมเกษตรกร

การเยี่ยมเกษตรกร	ระดับทัศนคติ							
	5	4	3	2	1	รวม	$\bar{X}$	S.D
1. การจัดทำตารางการเยี่ยมถาวร	28	75	54	16	2	175	3.63	0.90
2. การกำหนด วัน เวลา และสถานที่ เยี่ยม ในแผนการปฏิบัติงานเยี่ยม เกษตรกร	20	71	61	21	2	175	3.49	0.89
3. การกำหนดเกษตรกรเป้าหมายใน แผนการปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกร	16	75	67	16	1	175	3.51	0.81
4. การกำหนดประเด็นส่งเสริมเน้นหลัก ในแผนการปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกร	15	101	46	13	-	175	3.67	0.74
5. การกำหนดกลวิธีการส่งเสริมในแผน การปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกร	18	85	60	11	1	175	3.62	0.78
6. การเยี่ยมหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้านที่ รับผิดชอบ ใน 4 สัปดาห์	44	81	40	9	1	175	3.90	0.86
7. จุดนัดพบในแต่ละหมู่บ้าน	14	65	57	32	7	175	3.27	0.98
8. การเยี่ยมเกษตรกรตามแผนการปฏิบัติ งานเยี่ยม	13	65	84	11	2	175	3.43	0.77
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.57	0.86

ส่วนที่ 4 ทักษะติดต่อศูนย์เกษตรประจำตำบล (ตารางที่ 5)

ศูนย์เกษตรประจำตำบล มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อเป็นสถานที่ที่เกษตรกรมาติดต่อกับเกษตรตำบล เป็นสถานที่เผยแพร่ข่าวสารความรู้ เป็นสถานที่สำหรับการฝึกอบรมเกษตรกร เป็นสถานที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานและส่วนราชการต่าง ๆ กับเกษตรกร และเป็นสถานที่พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร สำหรับข้อความที่ใช้วัดระดับทักษะติดต่อศูนย์ฯ มีจำนวน 12 ข้อความ ผลการศึกษพบว่า เกษตรตำบลระดับทักษะติดต่อศูนย์ฯ ดังนี้

เกษตรตำบลมีทัศนคติที่ต่อการ ใช้ เป็นแหล่งข่าวสาร เอกสารคำแนะนำทางด้านพืช สัตว์ ประมง และปศุสัตว์ มากที่สุดคือมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.53 รองลงมาได้แก่การใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรมความรู้การเกษตรแก่เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.51 การใช้เป็นสถานที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้แก่เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.50 และการใช้เป็นที่แสดงตัวอย่างโรค แมลงศัตรูพืชแก่เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.43 ส่วนการกำหนดวันปฏิบัติงาน 2 วัน/สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.37 ป้ายแสดงแผนการปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกร และการใช้เป็นที่ให้เกษตรกรติดต่อขอคำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากันคือ 3.35 ใช้เป็นที่สำหรับการติดต่อประสานงานของส่วนราชการ และหน่วยงานอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.24 ใช้เป็นที่ฝึกปฏิบัติทำแปลงทดลอง ทำแปลงส่งเสริมแก่เกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.12 กล้องรับปัญหาของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 3.06 ใช้เป็นที่สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 2.97 และเป็นสถานที่สำหรับรวบรวมและขยายพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติ 2.93 ตามลำดับ ซึ่งเป็นระดับทัศนคติในเกณฑ์ปานกลาง เมื่อนำระดับทัศนคติต่อศูนย์ฯ ทั้ง 12 ข้อมาหาค่าเฉลี่ย ปรากฏว่าเกษตรตำบลมีระดับทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางต่อศูนย์เกษตรประจำตำบล คือมีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากับ 3.28

สรุปภาพรวมทัศนคติของเกษตรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร โดยนำระดับทัศนคติต่อการฝึกอบรมประจำเดือน การประชุมประจำเดือน การเยี่ยมเกษตรกร และศูนย์เกษตรประจำตำบล รวม 36 ข้อ มาหาค่าเฉลี่ย ปรากฏว่าเกษตรตำบลมีระดับทัศนคติอยู่ในเกณฑ์ดีต่อระบบส่งเสริมการเกษตร คือ มีค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติเท่ากับ 3.48

ตารางที่ 5 แสดงทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อศูนย์เกษตรประจำตำบล

ศูนย์เกษตรประจำตำบล	ระดับทัศนคติ							
	5	4	3	2	1	รวม	$\bar{X}$	S.D
1. เป็นสถานที่สำหรับให้เกษตรกรมาติดต่อขอคำแนะนำจากเกษตรตำบล	17	68	55	30	5	175	3.35	0.97
2. เป็นสถานที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้การเกษตรแก่เกษตรกร	28	64	53	28	2	175	3.50	0.98
3. เป็นสถานที่สำหรับฝึกอบรมความรู้การเกษตรแก่เกษตรกร	22	74	52	25	2	175	3.51	0.93
4. เป็นสถานที่สำหรับแสดงตัวอย่างโรคแมลงศัตรูพืชแก่เกษตรกร	17	71	60	24	3	175	3.43	0.91
5. เป็นสถานที่สำหรับการฝึกปฏิบัติทำแปลงทดสอบ แปลงส่งเสริมฯ	9	60	57	41	8	175	3.12	0.98
6. เป็นสถานที่สำหรับการติดต่อประสานงานของส่วนราชการ หน่วยงานอื่นกับเกษตรตำบล	18	55	58	39	5	175	3.24	1.01
7. เป็นสถานที่สำหรับแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร	5	41	80	41	8	175	2.97	0.88
8. เป็นสถานที่สำหรับรวบรวมและขยายพันธุ์ดี	4	42	75	46	8	175	2.93	0.88
9. กล้องรับปัญหาของเกษตรกร	14	51	54	43	13	175	3.06	1.08
10. ป้ายแสดงแผนการปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกร	12	69	68	21	5	175	3.35	0.88
11. ข่าวสาร เอกสารคำแนะนำทางการเกษตรทั้งในด้านพืช สัตว์ ประมง ปศุสัตว์	19	74	64	16	2	175	3.53	0.85
12. กำหนดวันปฏิบัติงาน 2 วัน/สัปดาห์	24	53	68	23	7	175	3.37	1.01
คะแนนเฉลี่ยรวม							3.28	0.97
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งหมด							3.48	0.90

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยนี้ ได้จากแนวคิดตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานหลักว่า ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ศาสนา ภาษา ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา และประสบการณ์การฝึกอบรม มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร โดยใช้ค่าสถิติไคแอสควร์ในการทดสอบ ซึ่งแยกย่อยตามลักษณะส่วนบุคคลได้ดังนี้ (ตารางที่ 6)

สมมติฐานที่ 1 เพศมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

สมมติฐานที่ 2 อายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าค่า $\chi^2 = 6.40^*$ ซึ่งแสดงว่าอายุมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบล ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ และหาค่า Contingency Coefficient (C) ได้เท่ากับ 0.19 ซึ่งแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันประมาณร้อยละ 26.87 จากตารางสามารถอธิบายได้ว่าเกษตรกรตำบลที่มีอายุมาก (35-43 ปี) มีทัศนคติที่ต่อระบบส่งเสริมการเกษตรร้อยละ 70.00 ส่วนเกษตรกรตำบลที่มีอายุน้อย (26-34 ปี) มีทัศนคติที่ต่อระบบส่งเสริมการเกษตรเพียงร้อยละ 49.52

สมมติฐานที่ 3 สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

สมมติฐานที่ 4 ศาสนามีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

สมมติฐานที่ 5 ภาษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

สมมติฐานที่ 6 ภูมิภาคนามีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคนากับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

สมมติฐานที่ 7 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

สมมติฐานที่ 8 ประสบการณ์การฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตร

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การฝึกอบรมกับทัศนคติของเกษตรกรตำบลต่อระบบส่งเสริมการเกษตรนั้น พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่ยอมรับสมมติฐานข้างต้น

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับทัศนคติของเกษตรกรตำบล

ลักษณะส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ		รวม
	ดี	ไม่ค่อยดี	
1. เพศ			
ชาย	87 (58.00)	63 (42.00)	150 (100.00)
หญิง	14 (56.00)	11 (44.00)	25 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
	$X^2 = 0.00093$ ไม่นัยสำคัญ		
2. อายุ (ปี)			
26 - 34	52 (49.52)	53 (50.48)	105 (100.00)
35 - 43	49 (70.00)	21 (30.00)	70 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
	$X^2 = 6.40^*$ มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05		
	C = 0.19		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ		รวม
	ดี	ไม่ค่อยดี	
3. สถานภาพการสมรส			
โสด	15 (46.88)	17 (53.12)	32 (100.00)
สมรส	86 (60.14)	57 (39.86)	143 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
$X^2 = 1.38$ ไม่มีนัยสำคัญ			
4. ศาสนา			
พุทธ	95 (59.01)	66 (40.99)	161 (100.00)
อิสลาม	6 (42.86)	8 (57.14)	14 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
$X^2 = 0.79$ ไม่มีนัยสำคัญ			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ		รวม
	ดี	ไม่ค่อยดี	
5. ภาษา			
ภาษาไทย	66 (61.68)	41 (38.32)	107 (100.00)
ภาษาไทยกับภาษามลายู	35 (31.47)	33 (48.53)	68 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
	$X^2 = 1.38$ ไม่นัยสำคัญ		
6. ภูมิลำเนา			
ในเขต 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้	38 (59.38)	26 (40.62)	64 (100.00)
นอกเขต 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้	63 (56.76)	48 (43.24)	111 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
	$X^2 = 0.03$ ไม่นัยสำคัญ		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	ระดับทัศนคติ		รวม
	ดี	ไม่ค่อยดี	
7. ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	51 (55.43)	41 (44.57)	92 (100.00)
ปริญญาตรี	50 (60.24)	33 (39.76)	83 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
	$X^2 = 0.21$ ไม่มีนัยสำคัญ		
8. ประสบการณ์การฝึกอบรม (ครั้ง)			
1 - 3	67 (58.26)	48 (41.74)	115 (100.00)
4 - 6	34 (56.67)	26 (43.33)	60 (100.00)
รวม	101 (57.71)	74 (42.29)	175 (100.00)
	$X^2 = 0.0018$ ไม่มีนัยสำคัญ		

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลเกี่ยวกับระบบส่งเสริมการเกษตร โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อคิดเห็นของเกษตรกรตำบล (ตารางที่ 7)

1. จำนวนปีที่เกษตรกรตำบลควรอยู่ปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.14) เห็นว่าควรเป็น 4 ปี

2. จำนวนคร้วเรือนเกษตรกรที่เกษตรกรตำบลเห็นว่าควรรับผิดชอบระหว่าง 400-600 ครัวเรือน กับรับผิดชอบที่ครัวเรือนก็ได้แต่ไม่ควรเกิน 1 ตำบล มีความใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 38.29 และ 34.86 ตามลำดับ แสดงว่าจำนวนครัวเรือนที่รับผิดชอบ ไม่สำคัญ แต่ไม่ควรเกิน 1 ตำบล

3. หน้าที่ความรับผิดชอบปัจจุบัน เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.00) เห็นว่ามีมากเกินไป

4. ลำดับความสำคัญภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เกษตรตำบลเห็นว่ามี ความสำคัญตามลำดับดังนี้

1. ด้านบริการส่งเสริมการเกษตร การถ่ายทอดความรู้และแก้ไข้ปัญหา ของเกษตรกร

2. ด้านการสำรวจและรวบรวมสถิติข้อมูล

3. ด้านการวางแผนส่งเสริมการเกษตรประจำปี แผนการเยี่ยมเกษตรกร

4. ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมการทำให้แปลงส่งเสริมแปลง ทดสอบการปลูกพืช

5. ด้านการประชุมและฝึกอบรมประจำเดือน

6. ด้านการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามนโยบาย กรมฯ จังหวัด และอำเภอ

7. ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการพิเศษเฉพาะพื้นที่

8. ด้านการรายงานการระบาคัดรูปพืช และความเสียหายจากภัยธรรมชาติ

9. ด้านการดำเนินงานหมู่บ้านหลักในการส่งเสริมการเกษตร

ตารางที่ 7 แสดงข้อคิดเห็นของเกษตรกรตำบล

ข้อคิดเห็น	จำนวน (คน) (N = 175)	ร้อยละ
1. จำนวนปีที่เกษตรกรตำบลควรอยู่ปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ (ปี)		
2	3	1.71
3	4	2.29
4	128	73.14
5	4	2.29
6 ปีขึ้นไป	36	20.57
2. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่เกษตรกรตำบลควรรับผิดชอบ (ครัวเรือน)		
400 - 600	67	38.29
601 - 800	23	13.14
801 - 1,000	24	13.71
ที่ครัวเรือนก็ได้แต่ไม่เกิน 1 ตำบล	61	34.86
3. หน้าที่ความรับผิดชอบของเกษตรกรตำบลในปัจจุบัน		
มากเกินไป	147	84.00
เหมาะสม	28	16.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	(N = 152)	
4. ลำดับความสำคัญภารกิจหน้าที่ของเกษตรกรตำบลที่ได้รับมอบหมาย		
4.1 ด้านการบริการส่งเสริมการเกษตร การถ่ายทอดความรู้ การแก้ไขปัญหาของเกษตรกร	46	30.26
4.2 ด้านการสำรวจ และรวบรวมสถิติข้อมูล	39	25.66
4.3 ด้านการวางแผน แผนการส่งเสริมการเกษตรประจำปี แผนการเยี่ยมเกษตรกร	23	15.13
4.4 ปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรม การทำแปลงทดลอง แปลงส่งเสริมปลูกพืช	14	9.21
4.5 ด้านการประชุมฝึกอบรม ประชุมประจำเดือน	12	7.81
4.6 ด้านการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามนโยบาย กรมฯ จังหวัด อำเภอ	8	5.26
4.7 ด้านการปฏิบัติงานตามโครงการพิเศษเฉพาะพื้นที่	5	3.29
4.8 ด้านการรายงาน รายงานการระบาคัดสรรพื้นที่	3	1.97
4.9 ด้านการดำเนินงานหมู่บ้านหลักส่งเสริมการเกษตร	2	1.32

ส่วนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบล

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกอบรมประจำเดือน (ตารางที่ 8)

1. ระยะเวลาการฝึกอบรมห่างกัน 4 สัปดาห์/ครั้ง มีเกษตรกรตำบลส่วนน้อย (ร้อยละ 5.71) ระบุปัญหาคือ เร็วเกินไป ควรเป็น 8 สัปดาห์/ครั้ง
2. เวลาที่ใช้ฝึกอบรม 1 วัน/ครั้ง มีเกษตรกรตำบลเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 6.86) ระบุปัญหาคือ น้อยเกินไป ควรเป็น 2 วัน/ครั้ง
3. การนำปัญหาของเกษตรกรมาแก้ไขในวันฝึกอบรมฯ มีเกษตรกรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.86) ระบุปัญหาคือ ปัญหาของเกษตรกรไม่สามารถแก้ไขได้ในทันที เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าร่วมฝึกอบรมฯ ได้ทุกครั้ง นักวิชาการเกษตรขาดความรู้และประสบการณ์
ข้อเสนอแนะ ให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมการฝึกอบรมฯ ทุกครั้ง ปัญหาของเกษตรกรควรได้รับการแก้ไขทันที ในวันฝึกอบรมประจำเดือน เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่นักวิชาการเกษตร
4. การบรรยายความรู้ของนักวิชาการเกษตรในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.57) ระบุปัญหาคือ วิชาการความรู้ที่ถ่ายทอดไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกรและช่วงฤดูกาลเพาะปลูก วิชาการซ้ำซาก
ข้อเสนอแนะ ความรู้ควรเป็นวิชาการใหม่ ๆ และควรเชิญเกษตรกรที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จเป็นวิทยากรบ้างเป็นครั้งคราว

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประชุมประจำเดือน (ตารางที่ 8)

1. ระยะเวลาการประชุมห่างกัน 4 สัปดาห์/ครั้ง เกษตรตำบลส่วนน้อย (ร้อยละ 3.43) ระบุมีปัญหาคือ เร็วเกินไป ควรเป็น 8 สัปดาห์/ครั้ง
2. เวลาที่ใช้ประชุม 1 วัน/ครั้ง เกษตรตำบลเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 2.29) ระบุมีปัญหาคือ น้อยเกินไป ควรเป็น 2 วัน/ครั้ง
3. การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลุप्तสรคข้อขัดข้องการปฏิบัติงานของเกษตรตำบล มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 5.14) ที่ระบุว่าที่ประชุมไม่สนับสนุน เนื่องจากเวลาที่ใช้กับวาระการประชุมนี้ไม่เพียงพอ
ข้อเสนอแนะ ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาลุप्तสรคข้อขัดข้องการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลมากขึ้น
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน มีเกษตรตำบลเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 3.43) ระบุมีปัญหาคือ เวลาที่ใช้กับวาระการประชุมนี้ไม่เพียงพอ
ข้อเสนอแนะ ควรให้ความสำคัญกับวาระการวางแผนการปฏิบัติงานเยี่ยมเกษตรกรมากขึ้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเยี่ยมเกษตรกร (ตารางที่ 8)

1. การเยี่ยมเกษตรกรตามแผนฯ เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.00) มีปัญหาคือ มีงานมอบหมายอื่น ๆ มาก เกษตรตำบลเยี่ยมตามแผนฯ ไม่พบเกษตรกรเป้าหมาย จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่รับผิดชอบมากเกินไป และไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของเกษตรกรตำบล
ข้อเสนอแนะ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรเน้นหนักการปฏิบัติงานตามแผนการเยี่ยมเกษตรกรให้มากขึ้น ลดงานมอบหมายอื่น ๆ ควรเยี่ยมเกษตรกรเป็นกลุ่มและเน้นการปฏิบัติงานเยี่ยมหมู่บ้านเป็นทีม ในพื้นที่ที่เห็นว่าล่อแหลม

2. การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการเยี่ยมชมเกษตรกร เกษตรตำบล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.43) มีปัญหาคือ เงินค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ (เบี้ยเลี้ยง) น้อยเกินไป งบประมาณโครงการสำหรับจัดทำแปลงส่งเสริมแปลงทดสอบแต่ละโครงการมีน้อยไม่จูงใจสำหรับเกษตรกรผู้จัดทำ

ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มเงินค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถจักรยานยนต์ให้เพียงพอ งบประมาณโครงการจัดทำแปลงส่งเสริมแปลงทดสอบพืชควรสนับสนุนเป็นโครงการขนาดใหญ่

3. การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.43) มีปัญหาคือ ภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารกับเกษตรกร พื้นฐานความรู้ของเกษตรกรต่ำ ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ ที่เคร่งครัดต่อการปฏิบัติศาสนาิจ ทำให้เกษตรกรมีเวลาจำกัดในการพบกับเกษตรตำบล

ข้อเสนอแนะ ควรจ้างเกษตรกรตำบลอาสาสมัครให้ครบทุกตำบล และส่งเสริมให้เกษตรกรเรียนรู้ภาษาไทยให้มากขึ้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศูนย์เกษตรประจำตำบล (ตารางที่ 8)

1. จำนวนวันที่ปฏิบัติงานที่ศูนย์ฯ 2 วัน/สัปดาห์ เกษตรตำบลส่วนน้อย (ร้อยละ 33.14) ระบุมีปัญหาคือ เวลามากเกินไป ควรเป็น 1 วัน/สัปดาห์

2. การดำเนินงานที่ศูนย์ฯ เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.00) ระบุมีปัญหาคือ เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เห็นประโยชน์ของศูนย์ฯ

ข้อเสนอแนะ ควรประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์จากศูนย์ฯ ให้เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น

3. การสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการดำเนินกิจกรรมที่
ศูนย์ฯ เกษตรตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.14) ระบุมีปัญหาคือ ไม่มีงบประมาณ และวัสดุ
อุปกรณ์สนับสนุน

ข้อเสนอแนะ ควรจัดสรรงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์สำหรับสนับสนุนการ
ดำเนินกิจกรรมศูนย์ฯ โดยเฉพาะ เนื่องจากที่ผ่านมา ยังไม่มีงบประมาณสนับสนุนแต่อย่างใด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 8 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบล

ระบบส่งเสริมการเกษตร	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การฝึกอบรมประจำเดือน						
1.1 ระยะเวลาในการ ฝึกอบรมประจำเดือน 4 สัปดาห์/ครั้ง	165	94.29	10	5.71	175	100.00
1.2 เวลาที่ใช้ฝึกอบรม ประจำเดือน 1 วัน/ครั้ง	163	93.14	12	6.86	175	100.00
1.3 การนำปัญหาของ เกษตรกรมาแก้ไข	79	45.14	96	54.86	175	100.00
1.4 การบรรยายวิชาการ เกษตรกรของนักวิชาการ ในแต่ละครั้ง	83	47.43	92	52.57	175	100.00
2. การประชุมประจำเดือน						
2.1 ระยะเวลาการประชุม ประจำเดือน 4 สัปดาห์/ครั้ง	169	96.57	6	3.43	175	100.00
2.2 เวลาที่ใช้ประชุม ประจำเดือน 1 วัน/ครั้ง	171	97.71	4	2.29	175	100.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ระบบส่งเสริมการเกษตร	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.3 ที่ประชุมประจำเดือน ให้การสนับสนุนในการ แก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้อง ในการปฏิบัติงานของ เกษตรกรตำบล	166	94.86	9	5.14	175	100.00
2.4 ที่ประชุมประจำเดือน มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน เชื่อมโยงเกษตรกร	169	96.57	6	3.43	175	100.00
3. การเชื่อมโยงเกษตรกร						
3.1 การเชื่อมตามแผนการ ปฏิบัติงานเชื่อมโยงเกษตรกร	56	32.00	119	68.00	175	100.00
3.2 การสนับสนุนด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานเชื่อมโยง เกษตรกร	57	32.57	118	67.43	175	100.00
3.3 การถ่ายทอดความรู้แก่ เกษตรกร	78	44.57	97	55.43	175	100.00

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ระบบส่งเสริมการเกษตร	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. ศูนย์เกษตรประจำตำบล						
4.1 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ศูนย์เกษตรประจำตำบล 2 วัน/สัปดาห์	117	66.86	58	33.14	175	100.00
4.2 การดำเนินงานที่ศูนย์เกษตรประจำตำบล	84	48.00	91	52.00	175	100.00
4.3 การสนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการดำเนินกิจกรรมศูนย์เกษตรประจำตำบล	40	22.86	135	77.14	175	100.00